

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 P 486548 16 Gž
Sarajevo, 31.08.2021. godine

Kantonalni sud u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudije Begović Amine kao predsjednika vijeća, te sudija Mešković Zinaide i Mičović Gordane, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M. M. iz S., ul. br... koga zastupa punomoćnik Petrojka Sunarić, advokat iz Sarajeva, protiv tuženog Općina, zastupana po Pravobranilaštvu Općine, radi utvrđenja, vrijednost spora 10.100,00 KM, rješavajući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 486548 15 P od 18.04.2015. godine, na sjednici koja je održana dana 31.08.2021. godine, donio je:

P R E S U D U

Žalba se djelimično uvažava i prvostepena presuda preinačava tako što se odbija tužbeni zahtjev za utvrđenje da je tužitelj stekao svojstvo nosioca stanarskog prava na stanu koji se nalazi u S., ul. br..., po strukturi jednosoban stan, površine 30 m², uz obavezu tužene da tužitelju prizna sva prava koja proizilaze iz stanarskog prava na stanu u državnom vlasništvu, dok se u preostalom dijelu kojim se traži utvrđenje prava tužitelja na korišćenje navedenog stana, prvostepena presuda potvrđuje.

Svaka stranka snovi svoje troškove postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom utvrđeno je da je tužitelj stekao svojstvo nosioca stanarskog prava na stanu koji se nalazi u S. ul. br..., po strukturi jednosoban stan, površine 30 m², što je tužena dužna trpiti i priznati pravo tužitelja na korišćenje stana, priznati tužitelju sva prava koja proizilaze iz stanarskog prava na stanu u državnom vlasništvu, uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 2.160,00 KM.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu iz svih razloga predviđenih članom 208. ZPP-a, uz prijedlog da ovaj sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači i odbije tužbeni zahtjev tužitelja ili pak pobijanu presudu ukine, te predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu, tužitelj osporava osnovanost navoda žalbe, te predlaže da ovaj sud žalbu odbije i prvostepenu presudu potvrdi. Tužitelj potražuje i troškove na ime sastava odgovora na žalbu u iznosu od 720,00 KM.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim članom 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žaba je djelimično osnovana.

Primjenom odredbi člana 54. Zakona o parničnom postupku, prvostepeni sud smatra da tužitelj ima pravni interes za podnošenje tužbe radi sticanja svojstva nosioca stanarskog prava na predmetnom stanu, jer iz provedenih materijalnih dokaza i iskaza saslušanih svjedoka proizilazi da je to jedini dom tužitelja i njegove porodice. Nakon provedenog dokaznog postupka, prvostepeni sud je utvrdio da je tužitelj uselio u predmetni stan u februaru 1993. godine, od kada trajno i neometano stanuje u predmetnom stanu. Iz provedenih dokaza, prema mišljenju prvostepenog suda, proizilazi da je tužena imala saznanje da je tužitelj nastanjen u spornom stanu, pa je tužena propustila rokove za podnošenje zahtjeva za iseljenje tužitelja i tužbe za iseljenje tužitelja i na taj način se saglasila da tužitelj u smislu člana 30. stav 2. i stav 7. preuzetog Zakona o stambenim odnosima kao bespravni korisnik stekne stanarsko pravo. Protekom roka od 8 godina (3+5 godina), gubi se pravo pokretanja i vođenja postupka za iseljenje lica koje je uselilo u stan. Prvostepeni sud nalazi da je postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja u ovoj pravnoj stvari osnovan, jer prema stanovištu sudske prakse koje je zauzeto u predmetu Vrhovnog suda BiH broj Rev. 756/89 od 18.10.1990. godine, objavljeno u Biltenu Sudske prakse Vrhovnog suda, br. 4/90, sentenca br. 93., smatra se da je bespravno useljeno lice steklo stanarsko pravo protekom navedenih rokova. Odluku o troškovima postupka, prvostepeni sud je donio na osnovu člana 386. stav 1., člana 387. i 396. ZPP-a.

Pravilnost i zakonitost pobijane presude žalbenim navodima je djelimično dovedena u pitanje.

Neosnovano se žalbom prigovara povredi odredaba parničnog postupka. Naime, iz sadržine raspravnog zapisnika od 02.12.2015. godine odnosno zapisnika povodom pripremnog ročišta, jasno proizilazi da je prvostepeni sud na osnovu člana 81. stav 1. ZPP-a donio rješenje o zakazivanju ročišta za glavnu raspravu na kome će se raspravljati o osnovanosti tužbenog zahtjeva i provesti svi dokazi koji su predloženi od strane punomoćnika stranaka. Dakle, potpuno je jasno da su punomoćnici stranaka iznijeli na pripremnom ročištu svoje dokazne prijedloge, a da je iste prvostepeni sud usvojio odlučivši da će se svi dokazi koji su predloženi provesti na glavnoj raspravi.

S tim u vezi, valja reći da je prvostepeni sud ocijenio sve provedene dokaze kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, u skladu sa članom 8. ZPP-a, ali je prilikom ocjene dokaza, nakon što je pravilno utvrdio da se tužitelj u predmetni stan uselio u februaru 1993. godine kao bespravni korisnik, izveo pogrešan zaključak da je od februara 1993. godine pa do 06.12.2000. godine proteklo osam godina, jer je jasno da je rok od osam godina protekao tek u februaru 2001. godine.

Prije svega, prvostepeni sud je nakon uvida u uvjerenje Uprave za stambena pitanja broj: od 07.01.2015. godine pravilno utvrdio da je ovaj organ potvrdio da stan u ulici

.... broj .., čiji je raniji korisnik bila M. V. nema evidentiran zahtjev za povrat na ime M. V.. U evidenciji ovog organa postoji zahtjev Općine za vraćanje stana na raspolaganje evidentiran pod brojem od 04.08.2005. godine. Prema utvrđenju prvostepenog suda, navedeni stan je od strane Ministarstva stambene politike, Uprave za stambena pitanja K. S. proglašen privremeno napuštenim rješenjem broj: od 01.08.1992. godine i trajno napuštenim rješenjem broj: od 09.09.1996. godine. Pored toga, prvostepeni sud je na osnovu iskaza tužitelja i saslušanih svjedoka, dajući im očigledno punu vjeru, utvrdio da se tužitelj bespravno uselio u predmetni stan u februaru 1993. godine. Dakle, neosnovano se ukazuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, ali se žalbom osnovano ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Naime, prilikom odlučivanja, prvostepeni sud je prije svega imao u vidu odredbe člana 30. stav 2. Zakona o stambenim odnosima kojima je propisano da će stambeni organ na osnovu zahtjeva ili po službenoj dužnosti donijeti rješenje o ispražnjenju stana ako od dana nezakonitog useljenja do pokretanja postupka nije proteklo više od 3 godine. Odredbama člana 30. Zakona o stambenim odnosima stav 7, propisano je da protekom roka iz naprijed citiranog stava 2. se ne isključuje pravo davaoca stana na korištenje da zahtijeva ispražnjenje stana kod nadležnog suda u roku od daljih 5 godina. Kako je tužena propustila navedene rokove, to je pravilan zaključak prvostepenog suda da je tužena izgubila mogućnost pokretanja i vođenja postupka za iseljenje tužioca iz predmetnog stana. Međutim, kako od dana useljenja tužioca u predmetni stan pa do 06.12.2000. godine kao dana do koga se moglo steći stanarsko pravo, nije prošao navedeni osmogodišnji rok, to je jasno da tužitelj nije ni mogao steći svojstvo nosioca stanarskog prava.

Osnovano se žalbom tuženog ukazuje da su u konkretnoj pravnoj stvari relevantne odredbe Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima. Odredbom člana 1. tog Zakona je propisana obaveza rješavanja o pravima nosilaca stanarskog prava da stupe u posjed njihovih stanova koji su proglašeni privremeno, odnosno trajno napuštenim i pravima privremenih korisnika napuštenih stanova, a članom 3. je propisano da će se osoba koja stan koristi bez pravnog osnova po službenoj dužnosti prinudno iseliti odmah ili najkasnije u roku od 15 dana te da nadležni organ nije dužan da osigura alternativni smještaj za ove osobe, dok je članom 5. propisano da stanarsko pravo prijeratnom nositelju stanarskog prava prestaje ako ne podnese zahtjev za povrat u posjed stana. Članom 13. istog Zakona je propisano da nakon prestanka stanarskog prava na osnovu člana 5., kao i stanarskog prava za kojeg je zahtjev za povrat stana odbijen, odbačen, odnosno povučen, davalac stana na korištenje može raspolagati stanom nakon proteka roka iz člana 18d. ovog zakona do čijeg isteka su takvi stanovi pod upravom organa nadležnog za stambene poslove. Međutim, tuženi nije ponudio ni jedan dokaz da je preduzeo bilo kakvu radnju u pravcu iseljenja tužitelja iz stana, niti kao davalac stana na korištenje, niti pak od strane organa uprave tuženog nadležnog za stambene poslove. Stoga ovaj sud zaključuje da je protekom navedenih rokova iz Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima, stvorena nova pravna situacija koja bi dozvoljavala primjenu odredaba člana 30. Zakona o stambenim odnosima, pa je tačan zaključak prvostepenog suda da se tužitelj kao bespravno useljeni korisnik više ne

može iseliti iz predmetnog stana, a čime je prema mišljenju ovog suda stekao pravo na korišćenje stana i sva prava koja pripadaju korisniku stana u državnom vlasništvu.

Dakle, ovaj sud nalazi da predmetni stan nakon 14 godina neometanog korištenja od strane tužitelja, predstavlja dom tužitelja u smislu člana 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Naime, u ovom slučaju ne postoje razlozi koji bi mogli dovesti do zakonitog ometanja prava na dom, jer prema pozitivnim propisima nikakav čin ometanja koji bi slijedio legitiman cilj i koji bi bio neophodan u demokratskom društvu, nije propisan zakonom.

Ovaj sud je cijenio i ostale navode žalbe, ali ih nije posebno obrazlagao, nalazeći da nisu od uticaja na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari.

Obzirom na izloženo, valjalo je primjenom odredbe člana 229. tačka 2. i 4 ZPP-a, žalbu djelimično uvažiti i prvostepenu presudu preinačiti na način na koji je to učinjeno u izreci ove presude.

Kako je tužitelj samo djelimično uspio u ovoj parnici, to je ovaj sud na osnovu člana 386. stav 2. ZPP-a, odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, a sve u vezi sa članom 397. stav 2. ZPP-a.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A
Amina Begović**